

Taghrif dwar il-Festa tal-Missier Taghna l-Koppin San Leonardu Abbati

Kitba ta' Leonard Agius

Fi tfuliti meta l-festa kienet issir fix-xitwa, fis-6 ta' Novembru jew l-ewwel Hadd fuq is-6 ta' Novembru l-funzjonijiet tal-knisja kien ikun fihom ghaxxa. Il-knisja kienet tkun mimlija nies attenti ghall-predikatur li kien jippriedka minn fuq il-pulptu li illum dan jinsab fil-knisja tal-Lunzjata. Tant kienu jkunu attenti li fir-rahall ftit kienu li ma jafux il-hajja ta' San Leonardu u konferma ta' dan huwa meta nhar il-festa fis-siegħa ta' wara nofsinhar Karlu Mizzi Ta' Borom kien jitla' fuq iz-zuntier tal-knisja tal-Lunzjata u jagħmel priedka fuq il-hajja ta' San Leonardu fejn kienu jingabru hafna nies. F'dak iż-żmien ma kinitx użanza tal-marċ bil-banda iżda użanza ohra kienet li nhar il-festa kienet issir il-*Badge Day*. Dan kien jikkonsisti f'ritratt żgħir ta' San Leonardu b'ċoff ahmar żgħir u labbra tar-ras biex jitwaxx fuq il-ġlekk jew sidrija. Dawk li kienu jilbsu dan ir-ritratt kienu jagħtu xi haġa tal-flus lil żewġ itfal li kienu jduru b'kaxxa tal-kartun mimlija b'dawn ir-ritratti u bott żgħir bi spaga biex jiġbru d-donazzjonijiet għal dawn iċ-ċfuf. Użanza ohra kienet waqt il-hruġ ta' l-istatwa ta' San Leonardu mill-bieb tal-knisja, kienet tintefa' xita ta' karti mqatta' rqaq hafna kollha kuluri u fidda flimkien ma' sunetti li kienu jagħmlu dehra sabiha hafna. Barra dan kollu kien jitekanta l-innu popolari lil San Leonardu. *'Bħala Warda li Tghaxxaq bil-Fwieħa'*, dan l-innu tkanta l-ewwel darba fil-festa tas-6 ta' Novembru 1937. Dan l-innu ġie miktub minn Carmelo Galea, Salesjan. Hija haġa xierqa li nkunu nafu min kien Carmelo Galea.

Carmelo Galea

Carmelo Galea tweled Birkirkara fl-1890, u kien awtur ta' diversi xoghlijiet għall-palk u poeżiji.

Santa ta' San Leonardu. Warajha nsibu l-Innu 'Bħala Warda' li tkanta fl-1937.

Qabel dahal Salesjan kien imur l-oratorju li ghandhom is-Salesjani f'Birkirkara. Fis-sena 1910 inghaqad mas-Salesjani bhala aspirant f'St. Patricks Tas-Sliema u wara gie mibghut Turin fejn beda n-novizzjat fl-1914, u ghamel l-ewwel professjoni Katanja, Sqallija. Fl-1917 gie Malta u ghamel it-tieni professjoni. Wara li sar sacerdot kompli jikteb diversi kotba religjuzi, drammi teatrali, kanzunetti u innijiet. Carmelo Galea miet fl-1973.

Is-sena 1960 kienet sena speċjali ghal Hal Kirkop u dan ghaliex gew iċċelebrati l-14-il ċentinarju mill-mewt glorjuża tal-Missier tal-Koppin kollha San Leonardu. Dawn il-festi bdew mis-6 ta' Novembru 1959 sa l-4 ta' Settembru 1960. Ghal dawn il-festi li saru fil-knisja gew mistiedna ghall-funzjonijiet il-kapitoli ta' Malta kollha ghal kull ġurnata, kif ukoll l-isqfijiet ta' Malta u Ghawdex. Il-mużika kienet f'idejn Mro. Vincenzo Bugeja. Mro. Vincenzo Bugeja kien iħobbha hafna l-festa ta' San Leonardu u ghalhekk kien ikollu l-aħjar mużiċisti u kantanti tant li ma kont tixba qatt tisma' l-innu l-antifona *O Salvator Captivorum* kif ukoll *Tantum Ergo*, wiehed mhux bhall-iehor. Barra dawn il-funzjonijiet kien sar pellegrinaġġ bl-istatwa ta' San Leonardu, li għadda mit-toroq tar-rahall kollu. Dan il-pellegrinaġġ spicċa f'misrah Kirkop fejn f'nofs il-lejl fuq it-taraġ tal-knisja tal-Lunzjata giet iċċelebrata quddiesha mill-Kappillan tal-parroċċa Dan Pawl Pace li fi żmien saru dawn il-festi. Mal-festi tal-knisja l-Ghaqda Mużikali San Leonardu hadet hsieb il-festi esterni.

Ghalhekk ghal din l-okkażjoni l-kumitat ta' dak iż-żmien inkariga lis-Surmast tal-banda li kien Mro. George Martin biex jikkomponi innu lil San Leonardu, dan aċċetta din l-istedina u fuq versi ta' Dun Frans Camilleri sar dan l-innu. Meta s-surmast ikkompona l-mużika, kor ta' tfajliet minn Hal Kirkop gew mghallma jkantaw dan l-innu sabih mill-Organista tal-knisja Anġlu Spiteri, Ġolin. Dan l-innu ndaqq ghall-ewwel darba mill-Banda San Leonardu taht id-direzzjoni ta' Mro. George Martin. Minbarra l-Banda San Leonardu ghal dawn il-festi gew mistiedna diversi baned, dik ta' Santa Marija ta' Hal Ghaxaq, La Stella tal-Gudja kif ukoll Santa Katarina taż-Żurrieq. F'dak iż-żmien fil-każin kien hemm hidma kbira, nisa jhutu purtieri, inxtraw linef, salott u ghamara ghall-każin. Id-dilettanti tan-nar taw is-sehem tagħhom ukoll u għalkemm dak iż-żmien ma kienx hemm kamra tan-nar taw wirja sabiha hafna.

San Leonardu itlob ghalina.

Il-Kappillan Dun Mikiel Spiteri li fi żmien sar il-ventartal għall-artal maġġur u wara mewtu halla lil San Leonardu rużetta tad-deheb. (Ritratt bil-kortesija ta' Carmel Baldacchino, Żejtun.)

